

Una aposta **cívica** al cor de València

Les entitats cíviques i culturals Acció Cultural del País Valencià, la Fundació Josep Renau, la Fundació Ausiàs March i la Institució Cívica i de Pensament Joan Fuster han decidit unir esforços i adquirir l'emblemàtic edifici El Siglo Valenciano. L'objectiu: crear un centre d'irradiació cultural i cívica que pugui respondre als grans reptes del segle XXI.

Ja fa anys que Acció Cultural del País Valencià buscava un espai més adequat per dur a terme les seues activitats al servei de la llengua i la cultura catalanes. I l'oportunitat d'adquirir els magatzems El Siglo, per un valor de 3,3 milions d'euros, es va presentar com la gran solució. En el projecte, però, no sols participa ACPV, també la Fundació Josep Renau, la Fundació Ausiàs March i la Institució Cívica i de Pensament Joan Fuster han unit els esforços per adquirir l'edifici, no sols per traslladar-hi les seues seues socials sinó per bastir un centre cívic que suplesca les mancances i les dificultats de la ciutat de València.

Però més enllà de l'àmbit valencià, l'edifici El Siglo serà també el centre d'activitats de moltes institucions de caràcter nacional, com l'Assemblea Nacional d'Entitats i l'Assemblea d'Alcaldes i Regidors, integrada en la Institució Joan Fuster, que agrupa més de dos-cents ajuntaments de tots els territoris de parla catalana que treballen conjuntament en camps com la joventut, la cultura, el medi ambient o el turisme. A més, també s'hi instal·laran la Coordinadora de Casals Jaume I i l'Institut Internacional d'Estudis Borgians, entre d'altres.

El centre comptarà amb totes les instal·lacions necessàries per al desenvolupament de la seua activitat: aules, teatre, sala de concerts, sales per a reunions i conferències, etc. Les activitats que es duran a terme es basaran en les pròpies entitats promotores. S'hi crearà un Centre de l'Art i la Imatge, que dirigirà la Fundació Renau, amb aules de cinema o de fotografia, exposicions, etc. S'hi celebraran els congressos i conferències sobre literatura, història, filosofia o mitjans de comunicació que organitza la Funda-

ció Ausiàs March. S'impartiran classes de català per a adults, com ja fa des de fa anys ACPV. Es posaran en marxa projectes relacionats amb el món del cinema, el teatre, Internet, etc. I finalment s'impulsaran molt especialment les relacions amb altres entitats de l'entramat cívic, social i cultural valencià. Tot plegat, per convertir aquesta aposta en un dels projectes cívics més importants dels darrers temps a València.

Per poder fer realitat aquest projecte, però, serà necessari tornar la vitalitat a un immoble que, ara per ara, es troba bastant degradat pels anys de desús. Amb aquest objectiu, un equip d'arquitectes dirigit i coordinat per Carles Dolç es farà càrrec de la rehabilitació, que també comptarà amb la col·laboració d'Oriol Bohigas i del mallorquí Frederic Climent, entre altres. Al mateix temps, les entitats que han adquirit l'edifici convidaran artistes de reconegut prestigi, com Andreu Alfaro, Antoni Tàpies, Antoni Miró, Perejaume, Xavier Mariscal o Albert Ràfols-Casamada, perquè aporten la seua intervenció personal a aquest històric edifici.

Un edifici simbòlic. Els emblemàtics magatzems El Siglo són situats al bell mig de la ciutat de València, al carrer de Sant Ferran, a només uns 100 metres de l'Ajuntament de València i a uns 50 de la Llotja i del Mercat Central. Els seus 3.000 metres quadrats de superfície total es divideixen en quatre plantes i un soterrani, amb entrades tant pel carrer de Sant Ferran com pel de Manyans.

En la part central, l'interior és format per un pati d'uns 100 metres quadrats, amb una llum zenital que prové d'un sostre coronat amb una cúpula de vidriera. Cadascun dels pisos té una configura-

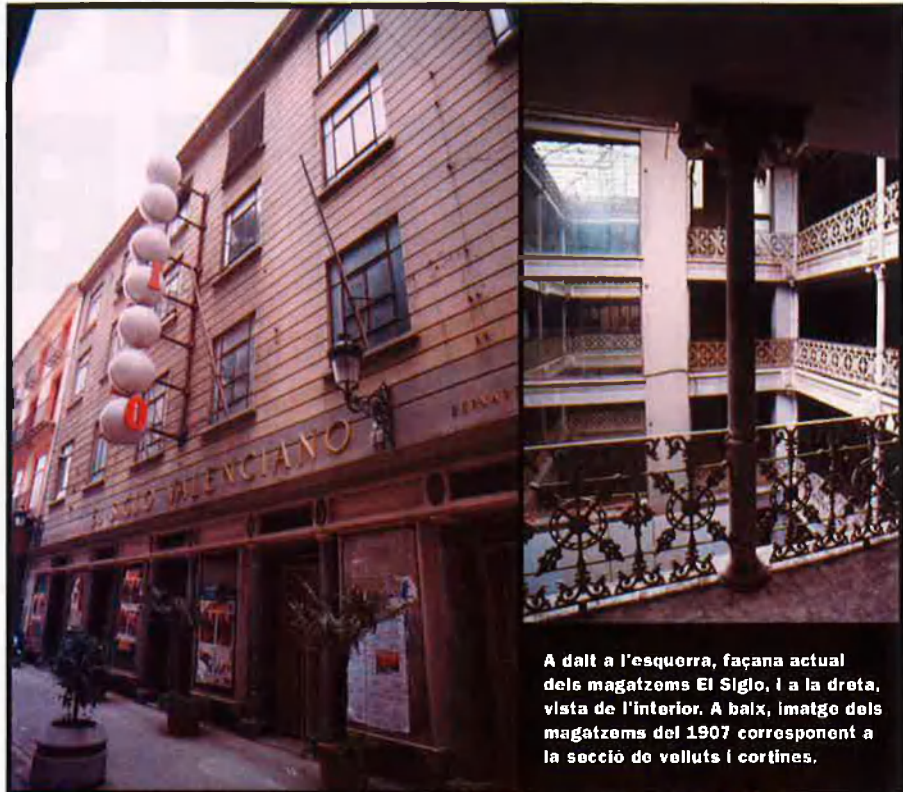
ció interna de plantes obertes en forma de balconades que donen a una mena de pati central que, al mateix temps que reparteix l'espai, facilita la comunicació visual. Les baranes de ferro colat i les columnes de ferro forjat guarnides amb capitells completen la decoració d'aquesta singular construcció.

Antigament, El Siglo eren uns magatzems dedicats a la venda de teixits que s'instal·laren en l'edifici de començament del segle XX. Per als valencians, el valor simbòlic d'aquest immoble és ben similar al de les Galeries Lafayette de París o de Can Jorba de Barcelona. No debades, seguint l'empremta –i l'estructura, amb balconades interiors i cúpula inclosos– de les Galeries Lafayette, inaugurades al mes d'octubre del 1912, es construïa a València aquest edifici, que donava resposta a la demanda compradora de les classes mitjanes i benestants de principi del segle XX. Per a la venda de les teles, els magatzems s'obriren al carrer de Sant Ferran i feren acte de presència, per al reclam de vianants, els primers aparadors de vidre.

Segons deia la publicitat, els magatzems es dedicaven a la "venda a l'engròs i detall i a preu fix" de tota classe de confeccions, gèneres de punt, mantes, teixits de llana, teles estampades, camiseria, sastreria, mocadors i tot allò relacionat amb la tela. Per a la venda a l'engròs, la diversitat de gèneres exposats era considerable, mentre que per a la venda al detall, els dependents, darrere del mostrador, atendien la clientela que s'acomodava a les cadires. Ja al 1909, hi treballaven al voltant de dos-cents empleats i les seues instal·lacions continuaven sent superiors a qualsevol altre establiment de la ciutat.

De fet, el d'El Siglo és un dels edificis més representatius de la València de començament del segle passat que es va mantenir en actiu fins a la dècada dels vuitanta. Edificat amb elements modernistes i *art déco*, és qualificat com a Conjunt Històric Protegit (CHP) i a més és inclòs en l'àmbit de protecció arqueològica BIC de Conjunt Històric.

Des que obriren les portes, aquests grans magatzems de venda de teixits –els primers que s'instal·laven a València– es van convertir en tot un símbol de

A dalt a l'esquerra, façana actual dels magatzems El Siglo, i a la dreta, vista de l'interior. A baix, imatge dels magatzems del 1907 corresponent a la secció de velluts i cortines.

RAFA GIL / ADRHU FUNDACIÓ REINAU

la ciutat, i encara ara forma part de la memòria col·lectiva.

En definitiva, es tracta d'un edifici emblemàtic de l'arquitectura valenciana i la intervenció que s'hi farà pretén no solament modernitzar les instal·lacions sinó també preservar tant l'estructura com els nombrosos elements que la singularitzen. De moment, tot i que el projecte de rehabilitació encara no és definitiu, ja han començat els estudis previs, i aquest

mateix mes de desembre es reuniran a València els arquitectes responsables per establir les línies generals d'una intervenció que vol fer d'El Siglo un centre d'irradiació cultural i cívica, modern, operatiu i independent que sàpiga respondre a les demandes socials dels valencians i als grans reptes culturals i cívics del segle XXI.

Rosanna Melià